

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Κυριακή Ε' Ματθαίου – Ρωμ. 10,1-10 (24/7/2016)

Το νοσηρό φαινόμενο του ζηλωτισμού

Απευθυνόμενος στους Ρωμαίους ο Απόστολος Παύλος, αγαπητοί μου, εκφράζει το παράπονό του για τη στάση που επιδεικνύουν οι εξ Ιουδαίων Χριστιανοί. Δηλώνει ότι επιθυμία της καρδιάς του και διαρκής προσευχή του είναι να καταλάβουν ότι η σωτηρία δεν προέρχεται από την τήρηση των τυπικών θρησκευτικών διατάξεων μόνο, όπως πίστευαν στην εποχή της Παλαιάς Διαθήκης, αλλά από τον ίδιο τον Ιησού Χριστό, η πίστη στην Ανάσταση του Οποίου είναι η αρχή και το τέλος της δικαίωσης των ανθρώπων.

Για το λόγο αυτό, ενώ παραδέχεται ότι οι πρώην Ιουδαίοι και Χριστιανοί, πλέον, διακρίνονται από ζήλο για την ζωή της Εκκλησίας, εντούτοις ο ζήλος αυτός δε χαρακτηρίζεται από βαθιά και εσωτερική επίγνωση και ορθή αντίληψη των πραγμάτων, γι' αυτό και είναι ικανός να οδηγήσει σε εκτροπές, υπερβολές και εσωτερικές αναταραχές, οι οποίες διαχρονικά συνιστούν το φαινόμενο του ζηλωτισμού και του θρησκευτικού φανατισμού. Αυτός «ο φανατισμός είναι ο επικίνδυνος ζήλος της θρησκείας που σταυρώνει τον Χριστό και λιθοβολεί τους ανθρώπους»¹.

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της νοσηρής αυτής νοοτροπίας είναι πολλά και διακριτά. Καταρχάς, η εωσφορική αντίληψη περί της αποκλειστικότητας της αλήθειας. Οι ζηλωτές ερμηνεύουν το Ευαγγέλιο με προσωπικό και όχι Εκκλησιαστικό τρόπο. Αρνούνται την οιαδήποτε υπόδειξη της υπεύθυνης Εκκλησιαστικής αρχής και διοίκησης και αυτοπροβάλλονται ως οι μόνοι γνήσιοι και αυθεντικοί εκφραστές της Ευαγγελικής αλήθειας. Διακρίνονται, επίσης, από διάθεση εύκολης κρίσης και κατάκρισης εκείνων που νομίζουν ότι εκτρέπονται από τις αρχές που οι ίδιοι ορίζουν ως ιερές και παραδοσιακές, προκαλώντας έριδες και φατριασμούς μέσα στην Εκκλησία, ενώ δημιουργούν αποσχιστικές και αυτονομιστικές τάσεις, στις οποίες οι ίδιοι τοποθετούνται επικεφαλής, αν είναι κληρικοί, παρασύροντας στην ζηλωτική πλάνη και όσους έχουν την ατυχία να τους ακολουθούν. Καρπός της νοσηρής αυτής πρακτικής είναι η δημιουργία κλίματος θρησκευτικού φανατισμού, που συχνά εμφανίζεται στο εσωτερικό της Εκκλησίας μας και συνιστά την χειρότερη και απόλυτα καταδικαστέα έκφραση του λεγόμενου ευσεβισμού. «Ο φανατισμός, ως εκτροπή του ζήλου, δεν προωθεί την υπόθεση της σωτηρίας του ανθρώπου. Προβάλλει την αλήθεια του Θεού σαν μια επικίνδυνη ιστορία, η οποία καλό θα είναι να βρίσκεται μακριά από τον άνθρωπο. Η αγάπη και η ελευθερία δεν είναι δυνάμεις

¹ Παντελεήμων, Μητροπολίτης Κορωνείας, Ομιλία στον Άρειο Πάγο, 29/6/2005

πνευματικής αντοχής, αλλά υπέρτατες εκφράσεις αλόγιστης αδυναμίας. Η λογική ζυγίζεται μονάχα στην ζυγαριά της αντίδρασης, της αντίστασης και της σιδερένιας γροθιάς. Όλα τα θέματα του ανθρώπου και αυτά τα μεγάλα και υπαρξιακά προβλήματα, αγγίζονται με τη δυναμική της ψυχρής λογικής. Θεραπεύονται με την φλόγωση των παθών. Εξαγιαζονται από το πεζοδρόμιο. Δεν είναι υπόθεση πνευματικής καλλιέργειας και ηθικής μεγαλοσύνης.

Για την μεταποίηση του ζήλου σε φανατισμό σημαντικό μερίδιο ευθύνης έχει ο εγωισμός. Αυτός είναι η πηγή του κακού. Πάνω στο πέτρινο σάρκωμά του συντρίβεται η πίστη. Κομματιάζεται η αντοχή της καρδιάς. Αχρηστεύεται η ψυχική αντίδραση. Υποδουλώνεται ολόκληρος ο άνθρωπος. Και αρχίζει γι' αυτόν ο μαρτυρικός και ξέφρενος κατήφορος².

Αντιθέτως, οι φορείς του αυθεντικού και με επίγνωση ζήλου είναι άνθρωποι αυθεντικής ταπείνωσης, ελεύθερης υπακοής και ουσιαστικής συμπόρευσης στην κοινή μας Εκκλησιαστική πορεία. Όταν επισημαίνουν λάθη ή παραλείψεις, δεν προκαλούν και δεν καταγγέλλουν, βάζοντας σε κίνδυνο την ενότητα της Εκκλησίας, αλλά εκφράζονται διακριτικά και ενωτικά, καταθέτοντας εποικοδομητικό και ειρηνικό λόγο. Πρόκειται για ανθρώπους με αυθεντική πίστη και γνήσια αγάπη, που ζουν Ορθοδόξως στην πράξη και όχι στη θεωρία.

Αυτόν τον ιερό και Θεοφιλή ζήλο υμνεί ο Απόστολος Παύλος, παρακινώντας όλους όσοι συνιστούμε το Σώμα του Χριστού, την Εκκλησία Του, να τον υιοθετήσουμε, δρομολογώντας, με ασφάλεια, τη ζωή μας στον δρόμο της σωτηρίας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

---

² π. Γεράσιμος Ζαμπέλης, «Συνοδοιπόροι με τον Θείο Παύλο», σελ. 195